

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Kultura rosyjska - wykład		8.0.13894	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Rosjoznawstwo	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Katarzyna Arciszewska-Tomczak; dr hab. Monika Rzeczycka, profesor uczelni; dr Kinga Okroj; dr hab. Diana Oboleńska, profesor uczelni; dr Liliana Kalita			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		30 godzin - udział w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - praca własna studenta (analiza literatury i zagadnień omawianych na zajęciach)	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - praca własna studenta (przygotowanie do egzaminu i egzamin)	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - egzamin ustny - Przedmiot może być prowadzony w systemie zgamifikowanym, w którym ocena końcowa uzależniona jest od liczby punktów zdobytych w ramach szeregu zadań obowiązkowych i nieobowiązkowych. Progi punktowe dla poszczególnych ocen, terminarz zadań wraz z punktacją, a także inne zasady dotyczące organizacji zgamifikowanego kursu udostępniane są uczestnikom w chwili rozpoczęcia zajęć. 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • egzaminu w postaci odpowiedzi ustnej na trzy pytania z zakresu treści programowych (problematyka wykładu) - 90%, • aktywnego udziału w dyskusjach w trakcie zajęć - 10%. W przypadku gamifikacji zajęć ocena końcowa uzależniona jest od liczby punktów zdobytych w ramach szeregu zadań obowiązkowych i nieobowiązkowych. Progi punktowe dla poszczególnych ocen, terminarz zadań wraz z punktacją, a także inne zasady dotyczące organizacji zgamifikowanego kursu udostępniane są uczestnikom w chwili rozpoczęcia zajęć.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	egzamin	dyskusja w trakcie zajęć
	Wiedza	
K_W01	X	X
K_W02	X	X
K_W05	X	X
K_W10	X	
	Umiejętności	
K_U05	X	
K_U07	X	X
	Kompetencje społeczne	
K_K01	X	
K_K06	X	X

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie z przedmiotu wstęp do nauki o kulturze.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest wzmocnienie i rozszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie nauk o kulturze i religii, a zwłaszcza przekazanie studentom podstawowej wiedzy na temat kultury Rosji, jej źródeł, głównych etapów rozwoju, specyfiki, a także wyrobienie umiejętności rozumienia procesów kulturowych i relacji z kulturami innymi i podstawowych umiejętności badania wybranych aspektów kultury rosyjskiej złożonych.

Treści programowe

Kształtowanie się kultury dawnej Rusi, przyjęcie Prawosławia, wpływ Bizancjum. Architektura staroruska – budownictwo drewniane i kamienne. Symbolika cerkwi. Ikona staroruska, jej kształt i symbolika. Ikonostas. Najwybitniejsi twórcy ikon. Wpływ niewoli tatarskiej na kulturę rosyjską. Teoria „Moskwy jako trzeciego Rzymu”. Sakralizacja władzy carskiej. Cerkiew prawosławna i jej rola w kulturze Rosji. Monastycyzm. Starcy. Jurodziwi. Schizma i jej kulturowe konsekwencje. Struktura stanowa społeczeństwa rosyjskiego. Reformy Piotra I. Petersburg jako miasto zachodu – zmiana kulturowa. Tabela rang i mobilność społeczeństwa rosyjskiego. Rola szlachty. Inteligencja w Rosji XIX w. Rodowód. Krytyka władzy i kult ludu. Poczucie misji. Główne style w architekturze rosyjskiej XVIII – początku XX w. Malarstwo w Rosji XVIII – XIX w., główne kierunki i najważniejsi twórcy (Wrubel, Roerich itd.). Muzyka w Rosji XVIII – początku XX w., główne kierunki i najważniejsi twórcy (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki klasycznej). Teatr rosyjski od początku do XIX w. Balet rosyjski od początku do XIX w. Kultura rosyjska w Srebrnym Wieku. Poszukiwania religijne i filozoficzne (srebrny wiek).

Bajki rosyjskie: bajki kiedyś i dziś; struktura bajki magicznej; czym jest bajka a czym baśń; bajka autorska a ludowa

Postacie z bajek rosyjskich: Buratino, żar ptica a feniks, Iwan duraczok, Wasilisa Priekrasna, baba jaga, Kościej Nieśmiertelny; Лёший;

Analiza bajki, którą studenci mieli samodzielnie przeczytać np. Wasilisa Priekrasnaja, lub Złoty klucz (A. Tołstoj, Buratino)

Film+ dyskusja: Wasilisa Priekrasnaja lub Buratino

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Идеи в России – Ideas in Russia – Idee w Rosji. Leksykon rosyjsko-polsko-angielski, pod red. A. de Lazari, t. 1 – 5, Łódź 1998 – 2004.
- Bazyłow L., Historia nowożytnej kultury rosyjskiej, Warszawa 1986.
- Billington J. H., Ikona i topór. Historia kultury rosyjskiej, przekład J. Hunia, Kraków 2008.
- Figes O., Taniec Nataszy. Z dziejów kultury rosyjskiej, przekład W. Jeżewski, Warszawa 2009.
- Jegorow B., Oblicza Rosji. Szkice z historii kultury rosyjskiej XIX wieku, przekład D. i B. Żyłkowie, Gdańsk 2002.
- Małek E., Wawrzyńczyk J., Kultura rosyjska. Postacie. Wydarzenia. Symbole. Daty, Warszawa 2001.

B. Literatura uzupełniająca:

- Afanasjew J., Groźna Rosja, Warszawa 2005.
- Andrusiewicz A., Cywilizacja rosyjska, t. 1-3, Warszawa 2004 – 2009.
- Bazyłow L., Wieczorkiewicz P., Historia Rosji, Wrocław 2005.
- Brązkiewicz B., Choroba psychiczna w literaturze i kulturze rosyjskiej, Warszawa 2011.
- Duda K., Obolevich T., Symbol w kulturze rosyjskiej, Kraków 2010.
- Evdokimov P., Prawosławie, Warszawa 1986.
- Floreński P., Ikonostas i inne szkice, Warszawa 1984.

- George A., Ucieczka z "sali numer sześć". Rosja na rozdrożu przeszłości i teraźniejszości, Warszawa 2004.
- Kultura rosyjska w ojczyźnie i diaspory. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Lucjanowi Suchankowi, red. L. Liburska, Kraków 2006.
- Kultura rosyjska w ojczyźnie i diaspory, t. II, red. K. Duda, Kraków 2008.
- Łotman J., Rosja i znaki. Kultura szlachecka w wieku XVIII na początku XIX, przeł. B. Żyłko, Gdańsk 1999.
- Mentalność rosyjska. Słownik, red. A. de Lazari, Katowice 1995.
- Pipes R., Rosja carów, przekład J. Bratkiewicz, Warszawa 1990.
- Pipes R., Rosja bolszewików, przekład W. Jeżewski, Warszawa 2005.
- Podgórzec Z., Rozmowy z Jerzym Nowosielskim. Wokół ikony – Mój Chrystus – Mój Judasz, Kraków 2009.
- Smaga J., Rosja w XX stuleciu, Kraków 2001.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W01, K_W02, K_W05, K_W10 K_U05, K_U07 K_K01, K_K06	Wiedza K_W01, K_W02, K_W05, K_W10 Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna i posługuje się terminologią z zakresu kultury rosyjskiej (K_W01), • zna najważniejsze zagadnienia z zakresu kultury rosyjskiej, specyfikę ich rozwoju i wpływ na współczesną kulturę rosyjską oraz europejską (K_W02), • ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu kultury rosyjskiej (K_W05), • zna i rozumie metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury rosyjskiej (K_W10). Umiejętności K_U05, K_U07 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla omawianych podczas wykładu zagadnień z zakresu kultury rosyjskiej (K_U05), • potrafi rozpoznawać różne rodzaje wytworów kultury rosyjskiej, a także przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historycznokulturowym (K_U07). Kompetencje społeczne (postawy) K_K01, K_K06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • jest świadomy, że wiedza z zakresu kultury rosyjskiej wpływa na poszerzenie jego wiedzy rosjoznawczej i pozwoli zaistnieć w różnych sytuacjach komunikacji międzykulturowej (K_K01) • ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, a zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i Słowiańszczyzny (K_K06).
Kontakt katarzyna.arciszewska@ug.edu.pl	